

Konferenssi Pohjoismaiden alkuperäiskansojen perinteisen tiedon suojasta ja aineettomasta omaisuudesta

Ohjelma; Aika (CET): torstai 11.11.2021

Sajos, Inari, Saamenmaa (Sápmi), Pohjois-Suomi

8.30–9.00 Rekisteröityminen

Juontaja Anne-Kirste Aikio

9.00–9.30

Konferenssin avaus

Tuomas Aslak Juuso, Saamelaiskäräjien puheenjohtaja, Suomi
Håkan Jonsson, Saamelaiskäräjien puheenjohtaja, Ruotsi, etänä
Silje Muotka, Saamelaiskäräjien puheenjohtaja, Norja

Antti Kurvinen, Suomen tiede- ja kulttuuriministeri (videotervehdys)

9.30–9.45

Yhdistetty puheenvuoro alkuperäiskansaan kuuluvien taiteilijoiden / tekijöiden näkökulmasta / video

Petra Biret Magga, saamelaisen käsityön (Sámi duodji) tekijä
Anna Näkkäläjärvi-Länsman, saamelaismuusikko

10.00–10.15

Miksi juuri nyt on tärkeää käynnistää pohjoismainen yhteistyö alkuperäiskansojen perinteisen tiedon suojelemiseksi?

Anna Vuopala, hallitusneuvos, Suomen opetus- ja kulttuuriministeriö

10.15–10.30

Pohjoismaiden ministerineuvoston tervehdys – Pohjoismaihin ja alkuperäiskansoihin liittyvien kysymysten käsittely pohjoismaisessa yhteistyössä

Paula Lehtomäki, Pohjoismaiden ministerineuvoston pääsihteeri (videotervehdys)

WIPO:n tervehdys – aluetason sidosryhmäyhteistyön hyödyt

Daphne Zografos-Johnsson, Perinteisen tiedon yksikkö, Maailman henkisen omaisuuden järjestö WIPO

10.30–10.45

Alkuperäiskansojen kulttuuriperintö ja itsemääräämisoikeus

Mattias Åhrén, tohtori, oikeustieteellinen tiedekunta, UIT Norges arktiske universitet

11.00–11.30 Tauko

11.30–12.00

Saamelaisten kulttuuriperinnön ja perinteisen tiedon omistus (Imkás-esiselvitys)

Piia Nuorgam, esihankkeen päällikkö, Saamelaiskäräjät, Norja - Saamelaisten kulttuuriperinnön ja perinteisen tiedon omistus

– Saamelaisten ratkaisut oman aineettoman kulttuuriomaisuuden hallitsemiseksi ja suojelemiseksi sekä teollisoikeusvirastojen ja kansallisten hallitusten antaman tuen tarpeellisuus

Siljá Somby, neuvonantaja, Saamelaiskäräjät, Norja - Imkás-hankkeen yleissaamelainen perusta ja saamelaisten aineettoman kulttuuriomaisuuden tulevaisuus

12.00–12.15

Nykyisten aineettoman kulttuuriperinnön sekä muiden ei-aineettoman omaisuuden järjestelmien tarjoamat mahdollisuudet

Harriet Deacon, Unescon fasilitaattori, aineettoman kulttuuriperinnön yleissopimus

- *Kokemuksia strategioista aineettoman kulttuuriperinnön suojaamiseksi ylিকাupallisuudelta ja yhteyksistään irrottamiselta Unescon vuoden 2003 yleissopimuksen puitteissa*

12.15–13.15 Lounas

13.15–13.45 Nykyisen aineettoman omaisuuden (IP) järjestelmän tarjoamat mahdollisuudet ja käytännön ratkaisut

Jostein Sandvik, Patentstyret, Norja

- *Patenttivaraston suuntaviivat alkuperäiskansojen oikeuksien käsittelyyn*

Tuomas Mattila, Helsingin yliopisto

- *Aineettomaan omaisuuteen (IP) ja kulttuuriperintöön liittyvien toimenpiteiden soveltuvuus saamelaiseen kulttuuriin – periaatteet soveltuvuuden määrittämiseksi tapauskohtaisesti*

13.45–14.15 Digitaalisen ympäristön ja digiteknologioiden tarjoamat mahdollisuudet

Jerker Rydén, Kungliga biblioteket, Ruotsi

- *Saamelaisen perintetiedon saavutettavuuden parantaminen tekijänoikeuspohjaisen käyttöluvamallin (sopimuslisenssijärjestelmä) avulla*

Johan Anders Paulsen, Arkivverket, Norja

- *Monialainen yhteistyöhanke saamelaisen kulttuuriperinnön saavutettavuuden parantamiseksi*

14.30 – 16.00 Paneelikeskustelu, moderaattorina Anne-Kirste Aikio

Alustus

Tähänastiset kokemukset nykyisestä aineettoman omaisuuden (IP) järjestelmästä sekä puutteet verrattuna Nagoyan pöytäkirjan ja Unescon aineettoman kulttuuriperinnön yleissopimuksen täytäntöönpanoa koskeviin aiempiin ratkaisuihin

Rune Fjellheim, asiantuntija, Walt Disney Animation Studios ja saamelaiskulttuurisopimus

- *Aloitteet alkuperäiskansojen perinteisen tiedon ja aineettoman kulttuuriperinnön omistuksen valvonnan toteuttamiseksi Pohjoismaissa*

Christina Haetta, kulttuuriyksikön johtaja, saamelaisneuvosto

- *Aineettomaan omaisuuteen (IP) liittyvien alojen ja aineettomien oikeuksien (IPR) virastojen käytännön haasteet saamelaisten aineettoman omaisuuden omistuksen yhteydessä*

Paneelikeskustelu

Sarita Kämäräinen, Saamelaiskäräjät, Suomi

Jon Petter Gintal, Saamelaiskäräjät, Norja

Karin Mannela, Saamelaiskäräjät, Ruotsi

Aslak Holmberg, Saamelaisneuvosto, Suomi

Kim Pagels, Sosiaaliasioiden ja työllisyyden ministeriö, Grönlanti

Jostein Sandvik, Patenttivarasto, Norja

Tuomas Mattila, Helsingin yliopisto, Suomi

16.00–16.30 Tauko

16.30–16.45 Kysymys ja vastausosio kaikille puhujille

16.45–17.00 Parhaiden lähestymistapojen sekä oikeiden tahojen ja toimintatasojen selvittäminen Pohjoismaiden alkuperäiskansojen perinteisen tiedon suojaan liittyvän pohjoismaisen yhteistyön lisäämiseksi

Thomas Blomqvist, Pohjoismaisen yhteistyön ja tasa-arvon ministeri, Suomi (videotervehdys)

Anette Trettebergstuen, Kulttuuri- ja tasa-arvoministeri, Norja (videotervehdys)

17.00–17.15 Puheenjohtaja **Tuomas Aslak Juuso**, Saamelaiskäräjät, Suomi

Puheenjohtaja **Silje Muotka**, Saamelaiskäräjät, Norja